

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
Fakulta filozofická
Katedra blízkovýchodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložil(a) student(ka): Tomáš Laňka

Název práce: Bezpečnostní, kulturní a politické aspekty syrské imigrace do České republiky

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci ve firmě): Mgr. Veronika Kramářková

1. CÍL PRÁCE (uveďte, do jaké míry byl naplněn):

Ako cieľ práce si autor stanovil odpovedať na otázku, či sú sýrski migranti hrozbou pre Českú republiku, hlavne pre jej vnútornú bezpečnosť. Autor síce na otázku v závere odpovedá, ale v práci jej nepredchádza žiadna hlbšia analýza. Preto podľa môjho názoru bol cieľ naplnený len čiastočne a navyše plne nekorešponduje s témou práce.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnosť, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Práca je tematicky veľmi náročná na spracovanie, predovšetkým kvôli nedostatku zdrojov, ktoré k danej problematike prakticky neexistujú. Dalo by sa teda predpokladať, že autor tento nedostatok vykompenzuje vlastným terénnym výskumom, počas ktorého skontaktuje Sýrčanov žijúcich v ČR a prostredníctvom rozhovorov získa dáta potrebné k napísaniu takejto práce. To sa bohužiaľ nestalo. Výsledkom nedostatku zdrojov je to, že veľkú časť práce tvorí text, ktorý má s témou len veľmi malý, alebo žiaden súvis (podrobnejšie v komentári hodnotiteľa nižšie).

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Predložený text je čtivý, jazykový prejav autora je na veľmi dobrej úrovni. Miestami sa však objavujú gramatické chyby, hlavne pri písaní veľkých písmen (napr. str. 26 - česká republika, str. 27 - Česká Republika, str. 56 – Ministerstvo Vnitra atď). Určité chyby a nejednotnosti nájdeme pri prepisoch arabských mien, ktoré autor uvádza ako svoju prácu (napr. °lawité (str. 6)/°alavitů (str. 10)/ °Alawitské (str. 14), Ba°th / Ba°ath (str. 14), Jabhat An-Nusra (str. 16)...). Celá práca je veľmi dobre odcitovaná, všetky odkazy (s výnimkou troch na str. 45) sú v poriadku, autor v práci použil množstvo bibliografických i elektronických zdrojov. Autor si dal záležať aj na spracovaní grafov, ktoré náležite dopĺňajú prácu. Jedinú výtku mám k obrazovej prílohe č. 2. Domnievam sa, že obrázok by bolo možné zohnať v lepšej kvalite a aj z vhodnejšieho zdroju než „Líbyjské dievčatá“.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

I keď po formálnej stránke je práca bez väčších nedostatkov, obsahovo práca stanovenú tému nenapĺňuje. Ako som spomínala vyššie, je to dané predovšetkým absenciou zdrojov, čo autor kompenzoval na prvých tridsiatich stránkach podávaním informácií, ktoré s témou nemajú vôbec žiaden súvis (história Sýrie, ekonomická situácia pred 2.sv.v. a po nej, história obchodných vzťahov medzi Sýriou a ČSR/ČR, moslimovia v ČR...). Tieto pasáže teda ani nemôžu byť dôležité pre „pochopenie celej problematiky“ ako v úvode autor argumentuje. I kapitoly, v ktorých by sme o sýrskej komunite v ČR mohli na prvý pohľad niečo nájsť (hlavne v tých týkajúcich sa migrácie), obsahujú len minimum relevantných informácií. Dobre to ilustruje kapitola 8 (Postoj súčasných najvýznamnejších politických strán ČR k otázke migrácie), kde autor hneď na prvej stránke (str. 33) konštatuje: *Téma migrace zkrátka není mezi českými parlamentními stranami věnována zvýšená pozornost, natož pak tématu syrských imigrantů.* Napriek tomu venuje ďalšie štyri stránky programom politických strán a ich všeobecnému postoju k otázke imigrácie či rasizmu.

Autor sa priamo k problematike sýrskej imigrácie do ČR dostáva až na str. 38, ale i ďalších stránkach nájdeme početné všeobecné pasáže (napr. tie o bezpečnosti či terorizme), ktoré mali byť zaradené skôr do teoretického úvodu, než do samotného jadra textu. Pri pozornom prečítaní je tak zjavné, že autor sa bezprostredne venuje sýrskej komunite v ČR len na 6 stránkach zo 45 (bez úvodu a záveru). A to je podľa mňa príliš málo na to, aby sa táto časť dala označiť za ťažisko práce. Navyše sa aj na týchto šiestich stranách objavujú početné nedostatky vo forme zovšeobecňovania či protirečenia:

Napr. na str. 44 autor píše: *O zneužívaní sociálneho zabezpečení ze strany sýrskych prisťahovalců nemůže být řeč. Důkazem pro toto tvrzení, může být i to, že se pracovnice odboru sociálního zabezpečení dosud nesetkali s žádostí podanou cizincem ze Sýrie.* Odkazuje pritom na konzultáciu so zamestnankyňami odboru v Rakovníku, čo je len ťažko reprezentatívna vzorka pre celú ČR.

Ďalej autor v kapitole 9.1. rozvádza pojem „kultúrneho rasizmu“ a konštatuje, že sýrska menšina sa s ním potýka hlavne vtedy, keď je jej celá komunita spojovaná s islamom. Istým paradoxom je teda to, že takéhoto zovšeobecňovania sa dopúšťa aj sám autor, kedy v práci hovorí o Sýrčanoch v ČR vždy iba ako o moslimoch, bez akéhokoľvek ukotvenia v štatistikách (aké je náboženské vyznanie Sýrčanov žijúcich v ČR?).

Logické nezrovnalosti sa objavujú aj v prípade tvrdení o Sýrčanoch, ktorí do ČR prišli po roku 1989. Autor píše, že na rozdiel od prvej vlny nemajú väzbu na českú kultúru - neštudovali tu, nepoznajú české zvyky či jazyk. Ale nepotýkajú sa s takýmto problémom skoro všetci imigranti, ktorí prichádzajú do ČR? Vráťané tých Sýrčanov, ktorí sem prišli pred rokom 1989? Podľa autora absencia týchto väzieb u druhej vlny môže viesť k sociálnemu vylúčeniu, neschopnosti nájsť si prácu či až ku kriminalite (str. 38, 42,45). Je však naozaj správne vyvodzovať, že ľudia ktorí tu žijú 10, 15 či 20 rokov sú horšie integrovaní než tí, ktorí sem prišli pred rokom 1989? Je medzi týmito dvomi vlnami v miere integrovania do spoločnosti až taký veľký rozdiel, že by druhá vlna predstavovala pre ČR nejaké ohrozenie? I toto je niekoľko otázok, ktoré mali byť v práci s takouto témou zodpovedané.

Napriek početnej kritike, ktorú mám voči obsahovej stránke, musím veľmi pochváliť autorovu prácu s literatúrou, je vidieť, že pri jej spracovaní postupoval veľmi svedomito a dal si na odkazovaní záležať (o čom svedčí bohatý poznámkový aparát). Preto fakt, že text priamo týkajúci sa zvolenej témy tvorí len 15% práce a jeho obsah nie je podložený kvalitatívnym výskumom, je hlavným dôvodom prečo prácu nedoporučujem k obhajobe. Pokiaľ autor bude musieť tému prepracovať, určite by mal do nej zahrnúť rozhovory so Sýrčanmi žijúcimi v ČR. Ak však prístup k sýrskej komunite nemá, prikláňam sa skôr k možnosti, aby si zvolil tému novú.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

1. Na str. 38 i v závere spomínate, že niektorí ľudia, ktorí prišli v neskorších migráciách (po r. 1989), môžu znamenať ohrozenie pre ČR. Mohli by Ste toto ohrozenie konkretizovať?
2. Vedeli by Ste bližšie charakterizovať Sýrčanov z druhej vlny migrácie (porovnanie ich postavenia v Sýrii a v ČR, proces a mieru integrácie, náboženské zaradenie, ich ekonomickú situáciu, pracovné pozície...)?
3. Mohli by Ste popísať kultúrne aspekty sýrskej migrácie do ČR? Aké oblasti života podľa Vás „kultúrne aspekty“ zahrňujú?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

(výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě): **nedoporučujem k obhajobe**

Datum: 24.5.2019

Podpis:

Bramáriková